

ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਯੁਗ ਵਿਚ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਡਾ. ਸਵਰਾਜ ਸਿੰਘ

ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਸਾਮਰਾਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰਲਾ ਪੱਧਰ ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਨਿਜ਼ਮ ਵਿਚ ਦਸਤਕਾਰੀ ਸਰਮਾਇਆ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਾਧਨ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਪਸਾਰ ਨਾਲ ਬੈਂਕਾ ਦਾ ਸਰਮਾਇਆ ਵੀ ਦਸਤਕਾਰੀ ਸਰਮਾਏ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਲੁੱਟ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਾ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੂਜੇ ਦੇਸਾਂ ਤੇ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਲੈਨਿਨ ਨੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਾਮਰਾਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਉਪਰਲਾ ਪੱਧਰ ਦਸਿਆ ਸੀ।

ਰਵਾਇਤੀ ਸਾਮਰਾਜ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਵਿਚ ਕੀ ਫਰਕ ਹੈ? ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਵਿਚ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸਰਮਾਏ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੋ ਹੋਰ ਤੱਥ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਕ ਹੈ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਹੈ ਟਕਨੀਕ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਇਕ ਪੱਖੇ ਹਮਲੇ ਨਾਲੋਂ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦਾ ਹਮਲਾ ਤਿੰਨਾਂ ਪੱਖਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਹਮਲਾ ਮੁੱਖ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਉਭਰਦਾ ਹੈ।

ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਢਹਿ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਦੋ ਧਰੂਵੀ ਸੰਸਾਰ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਹੇਠ ਇਕ ਧਰੂਵੀ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧਤਾਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਹੇਠਲੇ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧਤਾਈ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਤੇ ਅਰਥਹੀਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਵੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਨੀਤੀ ਘੜਨ ਵਾਸਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਸਦੇ ਤਿੰਨ ਅੰਗ ਹਨ ਉਥੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਅਮਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਦਾ ਹਰਾਵਲ ਦਸਤਾ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਹੀ ਕੌਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਸਥਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਗਲਤ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਹੈ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਯੁਗ ਵਿਚ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੂਜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਲ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧਤਾਈ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਸਭਿਆਤਾਵਾਂ ਵਿਚਲੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ

ਦਾ ਖਪਤਕਾਰੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੂਜੇ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਨੂੰ ਖੋਰ ਕੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਸਵਾਰਬ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸਲਾਮੀ ਸਭਿਆਤਾ ਅੱਜ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰੀ ਹੈ।

ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਛੇ ਵੱਡੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਭਾਰਤੀ ਉਪਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚ ਉਪਜੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਨ ਹਿੰਦੂ, ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ। ਦੂਜੇ ਤਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਧਰਮ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਉਪਜੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੂਡੋ ਸੁਮੈਟਿਕ ਧਰਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਨ ਯਹੂਦੀ, ਇਸਾਈ ਤੇ ਇਸਲਾਮ। ਯਹੂਦੀ ਤੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਸਾਰ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਸਾਰ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਬੂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸੋਂ ਵਾਲਾ ਖਿੱਤਾ ਭਾਰਤੀ ਉਪਮਹਾਂਦੀਪ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸੋਂ ਵਾਲਾ ਦੇਸ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਹੈ। ਖਪਤਕਾਰੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅੱਜ ਪੱਛਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬਲ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪੂਰਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਚੀਨ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧਤਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਹੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੋ ਮੁੱਖ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਚ ਪੱਛਮ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਉਥੇ ਚੀਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਰਾਹਨਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਬਾਸੋ ਮਸ਼ਰਕ ਪੇ ਡੱਟ ਕਰ ਖੜ੍ਹਾ ਅਵਾਮੀ ਚੀਨ ਦੇਖ, ਦਾਸਤਾਨੇ ਏਸ਼ੀਆ ਹੋਨੇ ਲਗੀ ਰੰਗੀਨ ਦੇਖ”। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਚੀਨ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਮਰਾਜੀ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਵੀ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣਾ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਚੀਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਮੂਲਵਾਦ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੁਹੰਮਦ ਬਿਨ ਕਾਸਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਤੇ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਤਕ ਦਾ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਸਹਿਣੇ ਪਏ। ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਈ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਅਚੇਤ ਜਾਂ ਸੁਚੇਤ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਭਾਰਤ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਚੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਚੀਨ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਇਸਲਾਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਤੇ ਹਮਦਰਦ ਹੈ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰਿਫ਼ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭਾਰਤ ’ਤੇ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਬੰਬ ਸੁੱਟਣ ਹੀ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ’ਤੇ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਬੰਬ ਸੁੱਟਣਾ ਸੀ। ਜਿਸਦਾ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਣਾ

ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਉਪਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚ ਸਭਿਆਤਾਵਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਖਾੜੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਤੇ ਰੁਝਾਣਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਦੋ ਮੁੱਖ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਕ ਅਖੌਤੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਖੌਤੀ ਖਾਲਸਤਾਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਖੱਬੇ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸਿਓਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅੰਤ ਵਿਚ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਰੁਝਾਣ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਖੌਤੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਕਿ ਅੱਜ ਇਸਲਾਮ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਸਟੈਂਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ (ਯੂਰੋਪੈਂਟਰਿਕ) ਪੱਛਮਪ੍ਰਸਤ ਸੋਚ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਸੱਚਾਈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਉਦਾਰਵਾਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹਨ। ਅਖੌਤੀ ਖਾਲਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਕਹਿ ਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਦੇ ਅੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਅੰਗ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਉਹ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਦੀ ਵੱਡੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲੋਕ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਿਸੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਇਜ਼ਗਾਈਲ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਹੈ। ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੇ ਅਰਬਾਂ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਦੇਸ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੱਛਮ ਅਰਬਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਗੈਰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੇ ਬਨਾਵਟੀ ਦੇਸ ਤਾਂ ਥੋਪ ਸਕਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੁਣ ਪੱਛਮ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਦੇ ਉਭਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਾਮਰਾਜ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਉਪਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਦੇਸ ਬਣਾਉਣਾ ਗੈਰ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਗੱਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਥੇ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਆਪਣੇ ਬਲਬੂਤੇ 'ਤੇ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਸਿਖਰ ਦੇ ਯੁਗ ਵਿਚ ਸਾਮਰਾਜ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੌਮ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਸੰਭਵ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਹਾਸੋਗੀਣੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੱਜ ਉਸੇ ਕੈਪ ਵਿਚ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੂਲਵਾਦੀ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ। ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਖੋਰਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕੋ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਕੋ ਬੋਲੀ, ਇਕੋ ਸਭਿਆਚਾਰ ਫਿਰ ਏਨਾ ਫਰਕ ਕਿਉਂ? ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਨੇ ਹੀ ਇਹ ਫਰਕ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਝੁਕਾਅ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਹਮਲੇ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਖੋਰਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸਗੋਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਹਰਾਵਲ ਦਸਤੇ ਅਰਥਾਤ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪੱਛਮਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵੱਲ ਉਲਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਰੁਝਾਣ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਵਰਨ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਵਰਗ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਉਪਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹਿਤ ਬਾਕੀ ਏਸੀਆ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਹਨ। ਇਕ ਦੱਖਣ ਏਸੀਆਈ ਆਰਥਕ ਸੰਘ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਅੰਗਾਂ ਅਰਥਾਤ

ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਹਮਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਹਰਾਵਲ ਦਸਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੇ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਜੁੰਮੇ ਲਾਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਾਹ ਇਹ ਹੀ ਹੈ।